

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja 1., 10. in 20. dne vsaciga mesca na celi poli, in velja po pošti za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., v tiskarnici sprejemana na leto 2 gld. 60 kr. in na pol leta 1 gld. 30 kr., ako uni dnevi zadržanje v nedeljo ali praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XV.

V Ljubljani 10. maliga travna 1862.

List 11.

Terpljenje Jezusovo.

V.

V dveh razbojnikov sredini
Nar Svetejši tam visi!
Večni Božji Sin edini
Za nas grešnike terpi!
„Oh odpusti jim, ljubi Oče!“
Jezus kliče zdaj v nebó,
Sin tud njim pogube noče:
„Sej ne vejo, kaj počno.“

Svojo mater umirajoči
Jezus Janezu zroči:
„Ker sedaj se sveta loči,“
Reče ljubi Materi:
„Ta tvoj Sin je, glej o žena!“
Janezu pa da v spomin:
„Glej! ta mati je blagrena
Tebi, ti pa njen si sin.“

Solnce zdaj zgubi svetlobo,
T'ma pokrije vso zemljo;
Naj spoznali bi hudóbo
Judje vendar zdaj svojo!
Pa tud' čudež ta neznaní
Ne pretrese jim serca;
Hudobijam vsi udani
Kolnejo še Jezusa.

„Eli! lama sabaktani?“
Se Zveličar oglasi,
Želo smerti serce rani,
Jezus dušo izpusti!
Jo nebeskimu Očetu
Ves pokoren izročí;
In rešenje vsimu svetu
S svojo smertjo zadobi.

Sterga zdaj se zagrinjalo
Pred svetišem tempeljna;
Jagne se je darovalo.
Stari testament nehá.
Zemlja stresa serc terdobo,
Vsa natora ostermi;
Skala poka nad hudobo,
Ki jo grešni rod slavi.

Kar je prerok Izaija
Od Rešnika prerokval,
Jezus, pravi naš Mesija,
Voljin je izpolnoval.
Zasram'van, od nog do glave
Ima truplo polno ran;
Nima je podobe prave,
Človek ni več imen'van.

Tak' natanko dopolnuje
Se beseda Vecniga:
Jagne Božje se daruje
In plačuje dolg svetá.
Na telesu grehe nosi,
Ktere smo storili mi;
Pa Očeta za nas prosí, —
Vse zveličati želi.

Zdaj, o človek! se predrami,
Svoje grehe obžaluj,
In s spokornimi solzami
K Božji milosti zdihuj!
Brezštevilni grehi tvoji
So ranili Jezusa:
Jenjaj že v hudóbi svoji —
Jenjaj dalje biti ga!

Glej Pravičniga terpeti
Bolečine prestrašné;
Med krivičnimi viseti,
In umirati za té!
Smert Njegova naj te gine,
De grešiti se bojiš;
Gróza naj serce prešine,
De se vredno spokoriš!

Jezus moj! ljubezen tvója
Naj presune mi sercé!
De občuti duša moja,
Kar si terpel ti za mé;
Moč dodéli mi terpéti,
De za grehe zadostim;
De, ko mogel bom umréti,
Vekomej s teboj živim!

Partel.

z vami ustmeno govoril, vas izpraševal in vam odgovarjal. Rad bi vas poiskal po vaših cerkvah in po vaših hišah; pa sami veste, da to ni mogoče. Zato vam pišem, kar na sercu imam, kar bi vam posebno rad priporočal. Moji dragi sodelavci v vinogradu Gospodovem pa vam bojo oznanili, kar jaz vam v Božjem imenu spregovorim. Potolažil se bom tako in sam sebi reči mogel: „Govoril sem, in rešil dušo svojo“ . . .

Preljubi! jaz bi svoje službe ne opravljal, ko bi vas ne opominjal, koliko milost in dobrot da tisti zgubi, ki spoved opušča. Jaz bi svoje službe ne opravljal, ko bi vas ne opominjal in priserčno ne prosil, da iščite pokoja za svoje duše tam, kjer je neskončno pravični pa neskončno usmiljeni Bog, ki v vaše serca gleda, vam kraj pripravil, kjer najdete mir in pokoj svojega serca. Jaz bi svoje službe ne opravljal, ko bi si ne prizadeval, vas podučiti, da bi se nikar ne sramovali in ne bali spovedovati se, alj pa, ko bi tistih krivih misel ne overgel, ktere velikokrat storijo, da marsikteremu spoved nič ne pomaga, in da se spoved sama prav ne obraja. Odgovoril bom zatorej na trojno vprašanje: **Z a k a j se je treba spovedovati? K a k o se je treba spovedovati? K d a j se je treba spovedovati?** —

I.

Kedar nas huda sila tare in strašna otožnost se nas loti, radi milo dušo iščemo, da bi njej potožili, kar nam serce tlači. Imamo pa radi, da nas ta človek voljno posluša, — vse skerbno zamolči, kar mu razodenemo, da nas tolaži in nam pomaga, ako le more. Ako se pa zanesti ne moremo, da bo nas voljno poslušal, da še trohice povedal ne bo, alj nas tolažiti ne bo zamogel, mu nikar ne bomo svojega serca odkrili, bodi si sila še tako velika. Kedar moramo sami sebe obtožiti in spoznati: **Zašel sem od pravega pota, zanemarjal sem dolžnosti svoje, stregel sem strastim in hudemu poželenju, moje roke so segale po plujem blagu, moj jezik je bližnjega opravljal, — tedaj naše serce nima več pokoja, strašno nas peče huda vest. Oh tedaj zdihujemo po prijatlu, ki bi mogel in volje bil, težko butaro nam odvzeti. Radi bi mu na znanje dali, kar nas tlači in mori, da bi le nikomur tega ne povedal; radi bi zaslišali, kake tolaživne in sladke besedice iz njegovih ust. . . .**

Čujte! Svojim aposteljnom je Jezus rekel: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.“ „Prejmite sv. Duha, kterim bote grehe odpustili, so jim odpušeni, in kterim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ — „Kar bote na zemlji zavezali, bo tudi zavezano v nebesih.“ Alj je mar treba, da bi nam Jezus še bolj očitno povedal, da je aposteljnom oblast dal, grehe odpustati? . . .

VALENTIN,

po Božjem usmiljenju in milosti Božji knezoškof Kerški,
sv. bogoslovja doktor i. t. d.

zdaj za sv. postni čas verne svoje škofije pozdravlja in jim želi zveličanje in blagoslov *).

Kakor druge leta, bi tudi zdaj, ko se sveti post približuje, spet kako besedo rad spregovoril vam, preljubi moji, ktere mi je Bog izročil. Prav rad bi

*) Iz dolzega pastirskega lista naj posnamemo le nekoliko malo za naše bravce, kar menimo, de jim je bolj tehtno, ali pa manj znano. Vred.

Spoved je tako stara, kot cerkev Kristusova. Zelite mar, da Vam to dokazujem? Mogel bi Vam našteti svete in učene može iz vseh stoletij, kateri nam spričujejo, da je spoved od nekdanj v navadi bila. Pa od tega molčim. Pa le nek drugi dokaz povem: on se kratko takole glasi: Ko bi ljudje bili hotli spoved vpeljati, bi je ne bili mogli; in nasproti, ko bi jo ljudje bili mogli vpeljati, bi je ne bili hotli vpeljati. Vprašate me, kako to? Čujte! Ko bi ljudje, naj se tako imenitni in mogočni, od nas tirjali, naj jim razodenemo skrivnosti svojega srca, in jim odkrijemo vse, kar nam je v sramoto, mi vendar tega ne bi storili, ako nismo gotovi, da zamorejo pomagati našim dušnim revam; marveč mi bomo, smo se tako revni, svoje misli pred njimi zakrivali in za se hranili. Zatorej ne morejo ljudje, ako bi tudi hotli, spovedi vpeljati. Pa recimo, da bi to zamogli; kdo bi bil volje jo vpeljati? Al mar pobožni? On bi se ustrašil ze misli, da bi imel človeku za spoved obetati dopadenje Božje, ako prepričan ni, da mu je Bog k temu oblast dal. — Alj mar hudobnež? Ta gotovo ne bo volje, vse težave spovedanja nositi samo zavolj tega, da bi duše z Bogom spravljal. Kaj on mara za Boga, alj da se Bog žali, da se ljudje spravljajo z Bogom? On le želi, da bi bili vsi terdovratni, kakor on je. Alj morebiti nemarnež? Ta gotovo ne bo hotel več ur in cele dni sedeti in poslušati slabosti in pregrehe človeške, svetovati tim, ki dvomijo, tolažiti tiste, ki so v nadlogah. Verjemite mi, preljudi! terdno mora biti prepričan, da je sam Bog spoved vpeljal, kdor prevzame poklic spovednikov. Sedaj se mora spovednik pečati s takimi, ki so popolnoma nevedni, sedaj s takimi, ki so zmiraj v dvomih, alj pa s takimi, ki so strašno nemarni, sedaj mora naglo in na tenko svetovati, kedar bi bil sam sveta potreben: zraven tega ga pa tlači zavest, da bo treba Bogu ojster odgovor dajati za vsako krivo besedo alj za to, da je bil predober alj preojster, da se je ljudi preveč bal, alj se jim prikupoval. Zares, človek spovedi gotovo ne bi vpeljal; — on bi se bal težav in težke odgovornosti. Ako pa je ljudje niso mogli in niso hotli vpeljati, ona pa vendar vkljub težavam, nasprotnikom in krivovercom že 18 sto let obstoji, jo je gotovo le Bog napravil in zapovedal. Ako pa Bog kaj ustanovi, alj sme človek reči: to ni potrebno, tega ne potrebujem in nočem storiti. Če vprašamo: Zakaj se moramo spovedovati, odgovorim: ker je Bog zapovedal. . . .

II.

Kar je Bog človeku k zveličanju dal, to človek pogosto narobe obrača in se mu v hudo spreobrne, in kar je samo na sebi častljivo, postane zaničljivo. Taka je tudi s spovedjo. Namesto spoznanja le goljufijo samega sebe, namesto grevinge nemarnost, namesto ponižnosti duhovno prevzetnost lahko rodi in glede na take ljudi, ki svetih spoved prav ne opravljajo, se mora prav velikokrat reči: „Ako spoved tako sadje rodi, ne more nikakor priti od Boga, ne more donasati nobenega dobička.“ Nekteri se samo po verhu, le po zunanje spové, v globočino svojega srca pa ne gleda, tudi spovednik ga na tenko ne poprašuje in k pravemu spoznanju ne napeljuje: potem pa pravi: Zdaj sem se spovedal in zadosti je — in misli, ker je samo te pregreske zagledal, da drugih v njegovem sercu ni več. Nekteri je navajen, pri vsaki spovedi ravno tiste grehe povedati in jih tako merzlo, tako brez vse grevenge pové, da bi mislil, da se ne boji več nar svetejšega Boga, da ga tudi ne strasi več greh, ki je tako gerd in ostuden. Nahaja se jih clo, kateri ravno s tem, da se malo grehov obtožiti imajo,

svoj napuh pasejo, in se čez druge povzdigujejo, kateri se dalje v spovednici mudijo in očitno na znanje dajajo, da so potertega in zgrevanega srca. Ni še zginil zarod evangelijskega farizeja, kateri Bogu v molitvi svoje dobre dela našteva, in zaničevaje na colnarja gleda, ki ponižno na svoje persi terka, rekoč: „Gospod bodi usmiljen meni ubogemu grešniku.“ Toda se zdaj veljá beseda Gospodova: „Ta je šel opravičen v svojo hišo, uni pa ne; zakaj kdor se sam ponižuje, bo povisan, in kdor se sam povisuje, bo ponižan.“

Tako tedaj ni vsaka spoved po Božji volji, tudi ne človeku k zveličanju. Kakšna pa naj bo, da svoj namen doseže, alj kako se nam je spovedovati? Spovej se odkritoserčno, zgrevano, popolnoma.

Preljudi! kaj nam pri otrocih tako dopade? Kaj ne, njih odkrito, zaupljivo serce, s katerim nam naproti pridejo in nam ničesar ne skrivajo. „Ako ne bote kakor „otroci, pravi Jezus, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ Otroci smo nebeskega Očeta, njegovi otroci, ktere je Oče nebeski Sebi vstvaril, Sebi odkupil, Sebi posvetil. On je naš stvarnik, naš odrešenik in naš posvečevavec, pa tudi naš vsegavedoči sodnik. Ni nam toraj pripuščeno, tudi mogoče ni, kak greh, ki nam je posebno mil in ljub, pred Njim skrivati, in le nektere druge mu razodevati. Bog ne potrebuje naše tožbe, ker Mu je tako znano, kar se v globočini našega srca godi in giblje; pa namestnikom Njegovim, kateri niso vsegavedni, se moramo spovedovati, da po njih odpuščanje od Njega zadobimo. Ker so namestniki Vsegavedočega, jim moramo vse povedati, kakor Bogu samemu: ker so postavljeni, da odvezujejo in zavezujejo, odpusčajo in zadržujejo, bi ne bilo k našemu pridu, ako bi jih goljufali, alj si odvezo po zvijači pridobili, ker vendar vsegavedni Bog nas ne odveže in nas kot goljufne, nezveste otroke zaverže. . . .

Kteri se pa bojijo osramoteni biti in zategadelj svoje grehe zamolčijo, jim povem: Čudno, da jih ni sram, pred Bogom povsod pričujočim in vsegavedočim grešiti, da se clo druge ljudi svojih grehov so-deležne, priče in pomagavce storijo; pa greh pred enim človekom skrivaj spoznati, tega se sramujejo! Kaj grešnega misliti, govoriti alj storiti, jih ni sram; spoznati pa, da so to storili, očitno se zgrevali in obljubo poboljšanja storiti se sramujejo: ravno kakor bi grešiti lepše bilo, kakor pa poboljšati se. Pri vsem tem pa pozabijo, da nas den čaka, ko bodo vse skrivnosti razodete; tisti strašni den pred celim svetom na sramoti biti, jih ni strah, pa pred enim samim človekom jih je strah. . . .

Pa če je spovednik še tako usmiljen in še tako rad odpusti, alj me ne bo v sramoto pripravil in mojih grehov, ktere sem mu razodel, drugim oznanoval? Tako ugovarjajo zopet drugi in ustavljajo se, odkritoserčno svoje pregrehe spovedniku povedati. Bolj ko ljudje spoved sovražijo, bolj glasno in rajši tako vpijejo. Kdor pa koga kake hudobne reči dolži, je dolžan dokazati in spričati jo. Nar hujši pa duhovnika obdolži, kdor terdi, da je kaj iz spovednice povedal in razodel. Zakaj taka tožba obdolžuje duhovnika, da je izdal svojega Boga, svojo cerkev in svoje sobrate, iz take tožbe, če je resnična in se dokazati da, pridejo za duhovnika naj strašnejše cerkovne kazni alj štrafe. Nikakor in nikoli — verjemi to svojemu višemu pastirju — ni dovoljeno, spovedno zavezo raztergati in spovedane grehe na znanje dajati. To dobro vsak spovednik vé in globoko, globoko v svojem sercu nosi. To zamorete že iz tega posneti, kar nam priča skušnja že vse leta. Bog je nekterim duhovnikom že pa-

met zmešal, da so znoreli in so v svoji žalostni dušni temoti govorili in počenjali strašne reči: pa svojih spovedencov in svete spovedi še tudi teh nobeden ni izdal. Angelj Božji — se mi zdi — obvaruje duhovnikov spomin in njih usta, da globoko skrite ostanejo skrivnosti, ki se duhovniku, le kot Božjemu namestniku, razodenejo. Zategadelj — mora in sme naša spoved odkritoserčna biti. . . .

Kdor odkritoserčno in zgrevano stopi k spovedi, bo tudi popolnoma se spovedal. Kdor se odkritoserčno obtoži svojih hudobij, ne zamolči nobene okoliščine, ki greh povišati alj pa v drugi podobi kazati more. Skesani alj zgrevani grešnik pa, ker grevenca izhaja iz prebujene Božje ljubezni, bitko žaluje, da je tolikokrat in tako hudo grešil in Boga žalil; tako ga to peče, da tega zamolčati ne more. Da je torej spoved popolna, ni zadosti le po verhu odkritoserčno omeniti, da smo grešili. Popolna spoved temveč tirja, da natanko povemo, kolikokrat smo ta alj uni greh storili; da zvesto razložimo, alj ni kraj, kjer, alj čas, kedar smo grešili, da omenimo, alj niso ljudje, proti katerim alj s katerimi smo grešili, bili častivredni za vse ljudi, posebno pa za nas? Res je, da človek ni dolžen svojih sodeležnikov imenovati, in spovedniku je ojstro prepovedano po njih popraševati: vendar glede spovedi ni vse enako. Velik je razloček, alj je kdo svoje stariše alj neznane ljudi žalil; alj je s svojo bližnjo ali daljno zlahto alj pa s ptujimi ljudmi grešil. To vse povedati, je neogibljivo potrebno, da je spoved popolna. Preljubi! Kolikor bolj imenitno je opravilo, toliko skerbnejši ga je treba opravljati; in kolikor zvestejši se opravlja, toliko večje plačilo ga čaka. Ravno to velja od spovedi. Zatega delj poprašujte se sami sebe, alj je bila dozdej vaša spoved popolna? Alj niste le po verhu naštevali grehov, okoliščine pa nemarno zamolčevali? Alj niste nalašč k takim spovednikom hodili, katerim se je zmiraj mudilo, vas in sto drugih le prav hitro spovedati, ki so se s tim ptujih grehov brez števila vdeležili in zavolj vas si nabasali strašno odgovornost, če ravno vam vaše niso odvzeli. — Pa še pred neko drugo napako vas moram svariti, ki je toliko nevarniša, ker se tako rada pod plajš pobožnosti in zvestega spolnovanja svojih dolžnost skriva: jaz menim vse napčno in prazno govorjenje v spovednici. Pogostoma namreč se radi ptuji grehi spovedujejo, velikokrat se pravijo okoljsčine, ki greha ne povišujejo in ne pomanjšujejo, večkrat se spovedniku odkrivajo reči, ki mu jih vediti treba ni: zraven si pa dopade grešnik v svoji gnjusobi in še trohice prave grevenge in resnične pokore ne kaže. Tako ljudje stopajo naprej, pa nikar ne po pravem potu; dokler se pečajo in trudijo s praznimi rečmi, manjka jim jedra vse pokore, manjka jim prave in resnične grevenge, in serčne žalosti.

Marsikterokrat se tudi duhovna prevzetnost pod plajš popolne — alj bolj prav obširne in natančne spovedi zakriva; grešnik, ki se je popolnoma spovedal, hoče za to pohvaljen biti. Odkritoserčno, zgrevano in popolnoma se moramo spovedati in Bog ne bo zavergel zgrevanega in ponižnega serca, ktero spozna in se obtoži, kako da se je zadolžilo pred Bogom. (Konec nasl.)

Blagoslovila ali žegni matere katoliške Cerkve.

Blagoslovljevanje pepela.

(Dalje.)

Čimu se pepelnično sredo pepel blagoslavlja in se verni ž njim pepelijo?

To je znamenje, de se zdaj začne čas pokore; torej tudi sveta Cerkve v svojih molitvah opominja: „Prišli so nam dnevi pokore, de se rešimo svojih grehov.“ Pepel je že od nekdanj znamenje poniževanja, žalovanja in pokore. Ninivljanje so s pepelam potreseni pokoro delali; Mihej in drugi preroki so ljudstvo opominjali, de naj v žalni obleki in pepelu pokoro delajo; David govori v podobni, de je pepel namesto kruha jedel. Sv. Cerkve s tem poniževavnim opravilom ošabniga in prevzetniga človeka hoče opomniti na njegovo nečimernost in minljivost in k ponižnosti ga obrniti. Torej govori mašnik pepelē pretresljive besede: „Spomni se, človek, de si bil prah in v prah se boš povernil.“ Sv. Izidor pravi: „S pepelam se ljudje pepelē, de naj pomnijo, de so prah in pepel. S pomočkam pepela prevdarimo smertno sodbo, do ktere smo gresē prišli.“

De bi se še bolj živo spomnili, kako spreminljivo in minljivo je vse posvetno veselje, čast in veljava, je zapovedano, de se mora pepelnični pepel žgati iz tistih palm ali sploh lesa, ki so bile poprejšnje leto cvetno nedeljo v ta namen blagoslovljene, de se je z njimi Jezusov častiljivi vhod v Jeruzalem naznačeval.

V začetku so bili pepeljeni le samo tisti, ki so bili v očitnim pokorjenji in se je njih pokora ta dan pričela. Pozneje so se tudi drugi kristjanje iz ponižnosti unim pridruževali: l. 1091 pa je bilo v cerkvenim zboru v Beneventu zapovedano, de naj se vsi verni sploh pepelē, ter naj vsi iz tega presunljiviga opominovanja na smert zveličaven prid vzivajo.

Kdaj ravno se pepel blagoslavlja in kako?

To se zgodi pred sv. mašo. Mašnik v višnjevi obleki moli blagoslovljaje štiri molitve. V prvi Bogá prosi, de naj prizanesse spokornikom, in naj svojiga angela iz nebes pošlje, ki bo ta pepel blagoslovil, de bode zveličaven pomoček vsim, kateri v Božje sveto Ime ponižno kličejo, se svojih grehov obtožujejo, pred Božjim obličjem svoje hudobije objokuje in v Njegovo premilo dobroto pohlevno in ponižno kličejo, — pa de naj dodeli na klicanje Njegoviga nar svetejšiga imena, de kateri bodo za odpusenje grehov pepeljeni, naj dosežejo telesno zdravje in dušno brambo.

V drugi molitvi prosi, naj se Bog, ki noče smerti, ampak pokoro grešnika, milostno na našo človeško slabost ozre, ta pepel — znamenje ponižnosti in zaslužniga prizanesenja — dobrotno blagoslovi, de mi, ki se prah spoznamo, dosežemo odpusenje grehov in plačilo, ki je spokornikom obljubljeno.

V tretji posebno kliče v Božjo usmiljenje, de naj nad pepeljence svoj milostni blagoslov izlije, jih s spokornim duham napolni, njih pravične prošnje usliši, in kar bo dodelil, de naj nam tudi vedno stanovitno ohrani.

V poslednji molitvi pa prosi pomoči, de bi mogli spokorne Ninivljane posnemati in — kakor oni — odpusenje grehov doseči — po Jezusu Kristusu, Gospodu našim.

Mašnik nato pokropi in pokadi pepel in potlej ali popepeli drugi duhoven njega, ali pa on samiga sebe, potem pa ljudstvo, ter pri vsakim reče: „Spomni se, človek, de si prah, in v prah se boš povernil.“

Blagoslovljenje lesá (palm) Cvetno nedeljo.

Čimu se Cvetno nedeljo lesá blagoslovlja, in kaj pomenijo opravila pri ti priložnosti?

Ta dan se pred mašo blagoslovijo palme in olike ali pa drug les, kadar unih ni; to se godi z molitvami, kajenjem in kropljenjem z blagoslovljeno vodo. To opravilo je s procesijo sklenjeno, ima v sebi nekaj mило-veseliga in slovesniga in nas opominja na častitljivi vohod Jezusa Kristusa v Jezusalem, ko mu je ljudstvo slovesno hosano pelo, palme po tleh stlalo in svoje oblačila pred njim pogrinjalo. Zavoljo tega se tudi blagoslovljenje prične s predglasnico: „Hosana Sinu Davidovimu: hvaljen bodi, ki pride v imenu Gospodovimu. O Izraelov Kralj: hosana na visavah!“ Bere se list (Exod. 15 & 16), kjer se govori od palm, in evangelij (Mat. 21) od Jezusoviga častitljiviga spremstva in Njegove ječe v Jezusalem. Poje se posebno predglasje in nato blagoslovne molitve. V naslednjih blagoslovnih molitvah pa prosi sv. Cerkev: 1) De naj Bog oljko, kakorsno je bila golobica z lastnim kljunam prinesla v Noetovo barko, blagoslovi in posveti, naj bi imeli v nji brambo za dušo in telo, kateri koli si je kaj seboj vzamejo, ter de naj bo pomoček k zveličanju, skrivnost gnade. 2) De kamor se blagoslovljeni les prinese, naj prebivavci tistiga kraja Božji blagoslov dosežejo: de naj beži vsaka zopernost in naj jih Božja roka brani, ktere je Jezus Kristus odrešil. 3) Ker palmove veje Jezusovo zmago naznanjajo, oljke pa duhovno mazilo pomenijo; torej prosi sv. Cerkev, de bi mi smert premagali in se Njegoviga častitljiviga vstajenja vdeležili. 4) Prosi sv. Cerkev, de bi Bog palme in vsakteri pričujoči les blagoslovil, de bi bil nam v blagor, kakor je po golobici zemlji mir naznanil. 5) Poslednjič prosi sv. Cerkev za blagoslov čez les, de kar Božje ljudstvo ta dan telesno opravlja, naj bi po duhovno z narveči pobožnostjo dopolnilo, ter sovražnika zmagalo in delo usmiljenja nad vse ljubilo itd.

Procesija potem nam v spomin kliče častitljivo ječo Jezusovo med slavnim klicanjem v Jezusalem; s procesijo spoznamo, oznanujemo in častimo Njegovo kraljevo čast, tudi naznanujemo svoj sklep, de hočemo z zelencimi mladikami pravice in dobrih del Kristusu pot pripravljati. Neki bistroumen škof od tega prav lepo pravi: „Z otroci gremo Kristusu naproti, ako nedolžnost ohranimo; oljke nesemo, ako si prizadevamo za dela usmiljenja, miru in pohlevnosti; palmove veje nesemo, ako nad satana in pregreho zmago zvojskujemo; zelene vejice nesemo, ako smo z lepimi čednostmi ozališani; obleke pogrinjami, ako svoje meso mertvimo, se ošabnosti in nečimernosti v obleki varujemo in nad njo merzimo.“

Ko se procesija verne k velikim vratam, mašnik s križem poterka na zaperte vrata, v znamenje, de so bile do Kristusoviga prihoda nebesa pravičnim zaperte, de nam je še le On s svojo smertjo na križu odperl zaperte nebeske vrata. Pesem „Gloria, laus et honor,“ pomeni razveseljevanje in veselo klicanje otrok in prebivavcov jeruzalemskih. (Zložil je to pesem Teodulf, škof v Orleanu, ki je bil ob času Ludovika pobožniga neke zarote po lažnjivo zatožen in zapert. Ko Cvetno nedejo procesija mem ječe gre,

je škof v ječi pel to hvalnico. Cesarju, ki je bil pri procesii je bila tolikanj všeč, de je vjetničeniga škofa precej resil, in mu njegovo škofijo povernil, in imenovana pesem se od tistiga časa pri ti procesii poje.)

(Dalje nasled.)

Novi vojšaki za Pija IX.

(Konec.)

V god sv. Filipa Nerija 1858 so sv. Oče razodeli, de so spričane junaške čednosti častitljiviga služabnika Božjiga Ignacija Kapici-a. Letá je bil rojen v Bronte na Sicilskim in je skoz 47 let na tem otoku opravljal apostoljsko službo misijonskiga duhovna; ni je skorej cerkve ali samostana, mesta ali vasi, kjer bi Kapici svoje gorečnosti ne bil skazal.

13. majnika 1860 so Pij IX. spoznali in privolili česenje Janeza Rosi-ta iz Voltadžje na Genveškim. Letá je bil že v svoji prvi mladosti v Rim prišel in je tamkaj skoz 43 let v duhovskim pastirstvu nestevilno veliko duš Bogú pridobil. —

Osem dni pozneje so zveličaniga razglasili ponižniga romarja Jožefa Labre-ta. Pri tem svetim opravilu so bili namestniki pobožniga in diplomatskiga Francoskiga, tistiga Francoskiga, ki je Bogu toliko svetnikov dalo, pa tudi toliko satanov na zemljo kliče.

7. sušca 1859 so izrekli ravno ta sedanji papež, de je dopričano spričevavstvo ali marterstvo častitljiviga Janeza Sarkandra, duhovna in fajmoštra olomovske velike škofije; pozneje je bil slovesno med blažene prištet. Postulator ali prošnjik v tem opravilu je bil tisti nevredni Francišk Liverani, ki je pozneje toliko laži pisal zoper papeža in toliko pohujšanje svetu dal.

6. kim. 1859 je bil pripravljen zbor, v katerim so se posvetvali, de bi se blažena razglasila častitljiva sestra Marija Alacoque (Alakok). Ta devica je znana zavoljo svoje gorečnosti, s ktero je čast presv. Serca Jezusoviga razširjala, to visoko pobožnost, ki je bila od nekdej gnjusoba sovražnikam rimskiga papeža.

27. majnika 1861 so Pij IX. dokončno izrekli blaženje Jožefa Leonarda, iz Dačime v samovladi Luki, rojen 1543. Bil je vstanovnik „redovnih duhovnikov Matere Božje“ in je svoje moči in življenje posvečeval v obnovljenje duhovniga življenja med ljudstvom, v spravo preprirov in sovraštev, v odrejo svojih duhovskih učencov k neutrudenimu in rodovitnimu apostolstvu.

17. kim. 1861 so dali sv. Oče v cerkvi „Ara Celi“ pismo brati, v katerim je bilo oznanjeno, de se bo v kratkim obhajalo poblaževanje 23 japonskih mučencov iz reda sv. Franciška.

4. sušca 1862 so imeli sv. Oče v vaticanskim dvoru veliki zbor ss. obredov, v katerim so bile junaške čednosti častitiga žl. Benedikta Urbinskiga v tretje pretresane. Letá, iz visokoplemenitiga in prestariga rodu izhajoč, se je odrekel vsimu blišu in svetnimu upu ter je bil njegova lepota in luč.

Kako veliko in spomina vredno je tedaj papeštvo Pija IX.! Kdor vé, kaj je prištetje med svetnike (kanonizacija), koliko učitve, koliko preiskovanja, koliko dela je k temu treba, pa tudi koliko družiga sadú obrodi, se mora čuditi papežu, ki je v vednih britkostih in preganjanjih cerkveni zapisnik s tolikmi svetniki pomnožil in kersanskimu ljudstvu naklonil toliko novih besednikov. Ali ni Jezusov namestnik, vladajoči papež, občinstvu s tem oblaženjem velike postrežbe storil, ko je spačenimu, v posvetne reči čisto zatopljenimu svetu toliko zgledov zatajevanja, ponižnosti,

darežljivosti pred oči postavil? Ali niso taki več vredni, kot vse pisane vstave, vse postave in ukazi, ki so bile kdej razglaševane? Bodimo tedaj hvaležni Bogu, ki je ob hudih časih taciga moža posadil na sedež sv. Petra, ki za Cerkev in človeško družbo tako velike dela dopolnjuje! Kličimo v pomoč zlasti nove spričevavce, spoznovavce in svete device, de bi Bog na njih prošnje že skorej poslal boljši dneve, ter rešil sveto Cerkev tolikih zalezovanj pekla in njegovih zaveznikov, in spolnil naj gorečniji hrepenenje Pija IX., de bi bil že skorej na svetu le en hlev in en pastir. — Zastran Pija IX. pa smo si svesti, de so blizo časi, ki ga bodo spoštovali in povzdigovali tuji in domači, katoličani, krivoverci in nejeverniki — tolikanj bolj, kolikor več mora zdaj od svojih lastnih otrok terpeti: velik v zgodovini bo Pij IX., kakor je bilo malo papežev in jih malo bo.

Bl. a. T.

Kam merijo sovražniki katoliške Cerkve.

Na Pruskem velja postava, de se ne smejo otrokam pri kerstu imena med kristjani nenavadne ali na novo izmišljene dajati, ako bi ravno starši to zahtevali.

Primeri se pa, de v Derenburg prinesejo deklico h kerstu, ktero je hotel oče za Hertu*) dati kerstiti. Pastor noče otroku tega imena dati; ravnal je po postavi. Oče te deklice gre v Halberstadt in protestantski superintendent razsodi, de ni ga zadržka zavoljo tega imena. Pastor potem kersti otroka za Hertu.

Kaj pa na to piše „Berliner Volkszeitung.“ Pri-poveduje prav strastno to reč, pa miluje nekiga juda, kteriga so v Wiesbaden-u zavoljo bogoklestva zaperli, in zadnjič iz vsega gerla roke sklepaje zavpije: „Ali smo še zmiram v srednjem veku, kjer gospodarijo dominikani in pa sv. inkvizicija!“ Poslednjič pa vso svojo „humanität“ ter človekoljubje kristjanam razodene in izblekne besede: „Čemu je bilo treba očetu zavoljo tega v Halberstadt koračiti, jest namesto njega bi bil otroka Hertu imenoval, otrok bi se zavoljo tega, ako bi ne bil keršen, ravno tako dobro redil in rastle.“

Kam tedej namerjajo Abrahamovci? Če se komu pri teh besedah oči ne odprejo, kdaj se mu pa bodo? Kristjani odvergli so jarem Gospodov, pa si naložili veliko hujsiga in bolj neusmiljeniga. Beremo namreč, de ima imenovani list 33.000 naročnikov, izmed teh — se vé — večidel kristjanov. Israël scelus infandum audet . . .

Kristjan, ki ima količkaj spoštovanja do svoje vere, z nejevoljo svoje oči oberne od lista, v katerim se tako očitno zaničuje njegova vera.

Tako se godi v kraljestvu Pruskim, in tako se piše v pričo kristjanov v Berlinu, pa tudi v dunajskih listih bomo kej takošniga brali, ako obvelja Mühl-feldov „Religionsedikt“, česar nas Bog vari! Ker ta „edikt“ je le zagrinjalo, za kteriga se skrivajo ljudje, ki hočejo Izraelovim otrokom enakopravnost pridobiti — ali kar je vse eno — kristjane pod njihov jarem spraviti — ker beseda „Judenemancipation“ je vendar preveč okorna, tedaj rajši „Gleichberechtigung aller“ — freilich auch der nichtkristlichen — Confessionen.

Večina ljudi tukej ne razume, kam pes taco moli, ali prekanjeni voditelji dobro vedo, kam de namerjajo. So pa dan današnji ljudje, ki hočejo vse vere med

sabo pomešati, in tako pravo vero v korenini zadušiti. Katoliške pokopališa so jim kaj vgodna priloznost, de katoličane pikajo in napadajo, in ker se v tej reči ne umaknejo, pa tudi umakniti ne morejo, jih obrekujejo.

Nikakor pa nočemo terditi, de vsi ljudje, ki zoper katoliško cerkev ravnajo, to iz hudobije delajo, pri njih veliko je kriva tega nevednost. Ljudje ne umejo cerkvenih naprav, pa jih hočejo presojevati*). Ali je kdo kteriga zmed tamošnjih mestnih svetovavcov prašal, če razume cerkvene reči, katoliške naprave; kandidate so le prašali, ali je „liberaler“ ali ne, ali pa če je zoper konkordat (na Slovenskim pa, če je Slovenec ali nemškutar), desiravno nas skušnja uči, de kdor se Boga ne boji, tudi ne spoštuje svojiga naroda.

Ko bi bil pa kter prašal, če je sovražnik konkordata, luteran ali kalvin, če je jud ojtrestjši ali mehkejši spoznave, bi ga bili vsi imeli za mračnjaka in kdo vé, kaj še.

Setev je pognala in sad se je začel prikazovati; povsod velja pravilo: enakopravnost, le katoliški Cerkvi hočejo vse njene stare pravice vzeti. Nihče se ni v deržavnem zboru potegnul zato; de bi se bila Avstrija spoznala katoliško deržavo, ker je vendar od nekdej kot takšna slovela, in tudi zdaj ji ne ostane drugega, kakor katoliške cerkve se okleniti.

Tudi pri vprašanji zastran pokopališa ne išejo nekatoličani drugega kot prepira, pokopališa so jim le pretveza, de potem ložej katoliško cerkev psujejo, rekoč: „Katoličani ne privošijo spoznovavcem drugih vér pošteniga pokopališa, njih kosti se iz pokopališ mečejo, mož se ločuje od žene, otroci od staršev itd.“ S temi lažmi vsak dan dunajski časniki svoje lahkovarne brave pitajo. Dunajski nekatoličani so zadosti bogati, de si svoje lastne pokopališa omisljajo, ako pa to ne more zgoditi se, naj jim pa mestno svetovavstvo pripomore, saj to ni zoper katoliško zavest, kakor pa so splošne pokopališa.

Vsakemu poštenemu protestantu, ki se zvesto derži svoje vere, se mora gnjusiti nad tako versko mešanico, nam katoličanam pa velja za prederzno hudobijo zoper Boga in sv. Cerkev, tedaj nočemo te kolobocije. (W. K. Z.) —č—

Pessimis displicere est optimis placere.

Danica je v zadnjem listu omenila, da so Jezuiti zelo nevarni ljudje liberalcem — toda le nevernim — frajmavrarjem in antikristom. Prevdarimo malo, od kod izvira to besno sovraštvo do Jezuitov. Mislim, da jo bomo tukaj nar bolj zadeli, ako se deržimo pri-slovice: Pessimis displicere est optimis placere. Kdor se slabim zameri, pa dobrim dopada.

Sovražniki Jezuitov kakor sploh katoliškega duhovstva so dvoji! Pervi so zviti vodji, ki iz dna svojega serca sovražijo sv. Cerkev, pa tudi vse razodenje Božje zaveržejo, ko bi mogli, bi našega Zve-ličarja vnovič križali, preganjajo ga pa v njegovih namestnikih. Ti pa zdaj večji del zvonec nosijo in lahkoverne Filistejce pa slabe kristjane v eno mero hujskavo in šuntajo, in to se jim je tako vspešilo, da še človek pred svetom kaj ne velja, ako ne zabavlja zoper sv. Cerkev, zoper katoliško duhovstvo, posebno pa zoper meniške redove, da Jezuitov kar ne omenim. Pa se reče: Liberalci grajajo posebno Jezuite, druge redove pa pri miru pusté, Jezuiti so deržavi nevarni,

*) Hertu, ajdovska boginja, kteri so tudi ljudi žertovali ali darovali.

*) Kako možko je g. Guttman v Ljubljani odgovoril: „Kirchliche Rechte taste ich nicht an.“ De bi bilo več takih Guttmanov!!

pa ljudstva hočejo podjarmljevati, ter jim železne spone kujejo, so prekanjeni zavijoni, ki napravljajo nemir in združbe med verskimi spoznavci; kamor le pridejo, ves svet jih sovraži — vox populi — vox Dei, — tedaj mora vendar kaj resničnega pri tem biti, sicer bi sovraštvo ne bilo tako občno!

Ljubi moj, nikar ne misli, da neverni liberalci samo Jezuite sovražijo, marveč oni sovražijo vsacega zvestega katoličana, nar bolj pa pobožne duhovne, ali tega ne smejo svetu povedati, sicer bi se jih katoličani varovali; kakor prekanjeni vojskovodji nočejo vsim na enkrat vojske napovedati, ampak hujskajo svet le zoper svoje nar hujši sovražnike, pa katoličane med sabo v prepir spravljajo, da bi jih oslabili; ako pa svoje nar hujše zopernike zmagajo, je vojska na pol dobljena. S prečudno odkritoserčnostjo je to neki liberallec povedal, rekoč: Papež (Klemen XIV.) se ni nikoli huje zmotil, kakor tačas, ko je svojim naj izvrstnejšim braniteljem (Jezuitom) slovo dal. Pri vsakem preganjanju katoličanov so Jezuiti naj prvi, ktere iztirajo, potem še le pride versta na druge. Ali je mar svet v pretečenem stoletju zavoljo tega jenjal Cerkev preganjati, ko je bil papež dovolil, da se je red Jezuitov odpravil, ali ni potem tudi na druge samostane prišla versta, in ali ni bilo preganjanje Jezuitov le začetek v ti žalostni drami. Francoska prekucija bi se bila javalne tako na dalječ razširila, pa tako divje razsajala, ko bi ne bili Jezuiti poprej odpravljeni. Pa čemu nam je zato treba dokazov iskati v preteklem stoletju, saj se kaj takšnega ravno sadaj na Laškem godi. Piemontezci pod nevernimi poglavarji v mesto skoz ene vrata notri, Jezuiti pa pri drugih iz mesta ven. Na koga pa potem pride versta? Na goreče skofe, na pobožne duhovne, poslednjič pa na vse samostane moške ali ženske, pa na vsacega katoličana, kteri si upa kaj prigovarjati. Ali so uboge plahe in pobožne nune tudi deržavi in ljudstvom nevarne? Komur se pri takšnih očitnih znamenjih oči ne odprejo, vprašamo, ali se mu bodo kdaj odperle. Kter katoliški duhoven ali sploh katoličan, ki se za svojo vero le količkaj zmeni, bo Jezuite zato sovražil, ker jih liberalci sovražijo; to se vender pravi, sam sebi jamo kopati. Svet tedaj sovraži Jezuite ravno iz teh vzrokov, kakor je Kristus in njegove učence sovražil. Sovraži jih pa zato še vse bolj živo, kakor druge redovnike, ker njih vodilo (regelca) jim na ravnost naklada: za svoje lastno zveličanje, pa tudi za zveličanje drugih skerbeti, in v tem poslednjem vodilu so si ravno naskriž z vsimi krivoverskimi zapeljivci, z vsimi novimi nejeverci, z vsimi bogokletneži, z vsimi šuntarji in zapeljivci ljudstev, z eno besedo, z vsimi volkovi Kristusove čede. Ali se je tedaj čuditi, da jih le-ti smertno sovražijo, med tem ko druge meniške redove še začasno v miru pusté, ker njihove vodila jih ne vežejo tako na ravnost za zveličanje drugih skerbeti, ker se derže le bolj premišljivega življenja (beschauliches Leben.) Pa tudi mlačni in vnamarjeni katoličani jih nič kaj ne obrajtajo, ker budé jih iz njihovega smertnega spanja; sovražijo jih tudi premogočni vladarji sveta, ker resnico oznanjujejo podložnim in višjim, pa ker le za dlako ne odstopijo od svojih vodil, naj jih nagovarja kdor koli si bodi, po prislovcu: Sint, ut sunt, aut non sint. Kdor se mi pri tih besedah posmehuje, ga zavernem na pretečeno stoletje. Kdo je Jezuite pregnal, ali ljudstva ali neverni absolutizem (ojstro samovladarstvo)? Pa k tej reči bomo poznej se povrnili.

Zdaj pa preglejmo druge baže sovražnike Jezuitov, in ti so: našuntana ljudska derhal, vsi tisti, ki radi časnike beró, v nar potrebnejših resnicah sv. vere

so pa bolj nevedni, kakor nar bolj zarobljen kmet; od cerkvenih katoliških naprav malo ali pa celo nič ne vedó, za omikane in izobražene pa bi vender radi veljali, zato se moliti sramujejo, božje in cerkvene zapovedi spolnovati, to je vse preveč priprosto, zato pa pridno čez katoliške duhovne, posebno čez Jezuite zabavljajo, saj je tako šega („modi“); Jezuit ali prekanjen goljuf, jim je vse eno. To je podkupljiva, nadražena in zapeljana derhal, ki je nekđaj nad našim Zveličarjem vpila: Križaj ga, križaj! Ko bi ti take ljudi vprašal, kaj pa so ti ali uni naredili, bi ne vedili drugega povedati, kakor de je ves svet zoper nje, tedaj tudi oni *).

Po sadji se drevo spoznava in po svojih delih človek. Z zgodovino v rokah te hočem peljati in ti odkazovati, kaj je ta red, odkar se je začel, do današnjega dne za keršanstvo delal in storil za sv. vero in za učenost, povedati ti hočem kaj so možje Jezuiti v Evropi prestali od serditih krivovercov, od ljutih Turkov, kaj so preterpeli v Azii, Afriki in Ameriki od neusmiljenih nejevernikov, ko so zvesti svojim vodilom skerbeli za zveličanje duš, z drago kervjo Jagnjetovo odkupljenih. Zgodovina bo pa tudi nama povedala, da je po šolah Jezuitov zrastel narod, ki je čednost in bogoljubnost višej cenil memo današnjega, kter pa tudi v svetni učenosti se ni ustrašil današnjega. Drevo, ki tako sadje rodi, ne more biti slabo in nerodovito, ampak blagorno in rodovito, in ljudje, ki take dela doversujejo, niso sovražniki človeškega rodu. (Dal. nasl.)

Beseda o slovenskih cerkvenih pesmih in napevih.

Akoravno so Slovenci že nekđaj radi peli, vender ta lepa umetnost pri njih v sedanjih časih s slednjim dnevom tako napreduje, da gotovo ne rečemo preveč, ako terdimo, da jih v oziru cerkvenega petja v Avstrii težko kteri narod prekosi. Od kora naše stoljne ljubljanske cerkve do nar manjšega kora priprostih podfar vsih slovenskih škofij se razlegajo v čast Božjo tako lepi slovenski spevi, da je človek velikokrat za drugo molitev skorej nezmožen: duh njegov se siloma združi s soglasno harmonijo, ki ga nekako prerodi, kakor bi ga celo ločila od telesa. — Da napevom našega slavnega mojstra gosp. Rihar-ja gre v ti zavdevi predstvo, kdo bo tajil? Dela njegove so res pravi pevski umotvori, kateri že zdaj žanjejo priznavanje vsih umetnih in tudi priprostih pevcov, in katerim je nedvomljivo zagotovljeno tudi slavljenje vsih prihodnjih časov. Zlasti med zadnjimi od slavnega gospoda izdanimi napevi nahajamo veliko veliko lepega in pobožnega; — rekel bi: lepota in priserčnost ste sklenjene z vezjo neke pobožnosti, ki zemeljske glase z nadzemeljskimi stavi v sorodstvo. Naj bi si preskerbel slednji organist te muzikalije in uril se v njih po vsi svoji moči. Služilo bo to v čast Božjo in pozlahtnjenje lastnega duha. —

Da pa damo čast, komur čast, se tu še ne moremo ustaviti.

Slavni gosp. fajmošter Blaž Potočnik je s svojimi prelepimi pesmimi in napevi vsim znan, on je pravi pevski umetnik, ki je pvav veliko storil k povzdignjenju petja na Slovenskem.

Tam v Tuhinski dolini živi v tihi samoti visoko-

*.) Komu tukaj ne pride na misel pravljica od večnega Juda „Asvera.“ ki je Kristusu s težkim križem obloženemu eno priveznil, ko je pri njegovi hiši počival ... Kranjec pa pravi: Kadar boš vidil, de brat brata iz kože devlje, pa še ti pomagaj!

častiti starček, vpokojeni gosp. fajmošter Luka Dolinar, po vsih slovenskih škofijah dobro znani pesnik in pevec slovenski. Del njihovih ne bom ti, dragi bravec, po imenu našteval; vzemi le v roke oksirnih pet zvezkov njihovih sv. pesem*), preglej k vsim tem pesmim pripravljene napeve, in stavi kaj, da občudoval boš z menoj vred dela blagega gospoda. Res, mili starček, veliko veliko storili ste za čast Božjo in lepoto njegove sv. službe. Želimo Vam, da bi miren bil večer Vaših dni, po smerti pa da bi počivali ob bregih onih potokov, ki porosujejo rajske livade svetih nebes. —

Štiri ure vstran Ljubljane stoji Verhnika, čedin terg naše domovine. Raz kora lepe nove verhniske dekanijske cerkve razglasujejo slavo Božjo mogočne orglje, katere prebirati verlo umé ondetni izgledni učenik, gosp. Lavoslav Cvek. Tudi ta gospod dela za čast Božjo s postavljanjem cerkvenih slovenskih napevov, katerih je že dva zvezka v gledalo beli svet, mnogo se pa jih hrani domá, ki gotovo željno čakajo lučice vgodnega časa za natis. Upamo, da došel bo tudi njim dan svitlobe. —

Vse hrepeni po novem, je li staro vse zavreči? Ne, nikakor ne! — Stopi, dragi bravec, v duhu tje v sosednji Gorotan, v zalo Zilsko dolino! Ob cesti, ki iz Podkloštra na nemški Plajberk in št. Mohor peljá, se vzdiguje na levi strani ceste pod košato goro na niskem homcu tamna cerkvica s svojim šibkim stolpičem. To ti je farna cerkev gorjanska. Malo naprej kupi nežno poslopje, duhovnišnica gorjanska, sedanji dom slavnega gospod Matija Majar-ja, verlega moža zmed male pesice vnetih Slovincov koroških. Da bi se stari slovenski cerkveni napevi ubranili zobu pozabljivosti, jih je nabral on iz vsih slovenskih pokrajin ter dal v natis. Ako bi oni tudi nikake pevske vrednosti ne imeli — kar pa reči Bog obvaruj — nam je v njih ohranjen pobožni duh sprednikov naših. Pa med starinami nahaja se pogosto slavljenja vredno blago, toraj smo tudi blagemu gospod Majer-ju hvaležni za njegov ne majhni trud.

Izhajala je pred leti v Ljubljani tudi „Cecilija“, muzikalni časnik za slovenske in nemške učitelje. Vtemelil in vredoval jo je delj časa rajni Kamilo Mašek, katerega duši želimo iz spoštenega slovenskega serca večni mir in pokoj. Bil je rajni verl umetnik v muziki, toda duh njegov, ako prav spoznamo, se je preveč gibal v nedomačih idejah. — Kasneje je vredoval „Cecilijo“ slavnoznan gospod Andrej Praprotnik. Nočemo pretehtovati, je li bila daljnemu izdavanju „Cecilije“ spremljevalna nemška beseda v spotiko, ali nevgodna sila časa, ali merzlota slovenskih učencikov — z eno besedo: „Cecilija“ je umerla, in zdavnej že od gospod Praprotnik-a pričakovanih in napovedanih napevov še ni na dan.

Bratje! rečem vam: ne zamudite pobirati ponudeni darov, kajti vsaka poštena in lepa pesem, vsak lep napev je dar od nebes, ki oživlja duha za nadzemeljske svetove. —

Tudi lanske „Drobtinice“ so nam ponudile iz sosednjega Štajerja od naših milih bratov zbirko lepih napevov, kateri se že tudi po gorenskem pojó. Milostljivi prečastiti knezoškof lavantinski, slavni gospod Anton Slomšek, oni ne pokladajo le zlata vredne hrane v gladki slovenski besedi svojim ovčicam in z njimi vred vsim Slovincem, ampak skerbijo tudi po svoji moči za lepo cerkveno in tudi nedolžno — kratko-

časno petje. Slava Jim tudi od naših gorenskih pokrajin. —

Imamo pa tudi še druge gospode po Slovenskem, ki nam marsikako lepo domačo cerkveno zapojó. Imena: Lenček, Belar, Burja, Podobnik, Vavken, Volčič i. t. d. i. t. d. so nam priča, da med nami kali v oziru cerkvenega petja še mnogo mnogo semena, ki naj bi po volji Najvišjega zorelo vedno bolj in bolj v večno slavo Njegovo ter v dušno razveseljevanje in pravo omiko vsih bratov Slovincov! —

Da nam je vsim Bog mil! —

Rodoljub Podratitovski.

*Náš mladi vertic *).*

O cveti, cveti vertec mlad,	Zapoj od ljube matere.
Poganjaj zdaj mladike,	Od slavne rodovine.
De trudni najde sladki sad	Počast' junake ranjene
Oživljene omike;	Za blagor domovine.
Oh, vertica se veselim,	Povzdigni druge še može.
Ko z njega zlahtni sad dobim.	Veliciga če kaj storé.
Zdaj teče v tebi vroča kri,	Pa v jambih zdaj, v trohejih zdaj.
Zdaj spletaj slavne vence,	Člo v tribrahah ganljivih,
Nedolžen še in brez skerbi,	Kar veš, spodobno nam povej,
Jih verzi med Slovence,	V versticah pak umljivih.
Premilih stresenih cvetic,	In pelo se bo po dolin'
Prekrasnih, vernih, brez šetic.	Veselje, slava do planin.

O živi, živi vertec moj.

Obdarovan s čutili;

Naprej, naprej! nikar ne stoj.

Ko vse nas žene, sili.

Slovenija to govori.

In se smehljaje poslovi.

L. D.

Ogled po Slovenskim in dopisi.

Iz Ljubljane. (Duhovne vaje.) Une dni je tudi nad nami gimnazijalskimi učenci posebno lepo sijalo solnce Božje milosti. Imeli smo namreč duhovne vaje, in sicer zgornja gimnazija pod vodstvom vis. čast. gospoda dr. Gogala v križanski cerkvi, v tem redu: Začele so se v nedeljo 30. sušca s klicanjem sv. Duha, potem je bila pridiga in litanije; v ponedeljek zjutraj ob osmih je bila pridiga in maša z blagoslovoma, popoldne pa ob petih pridiga in litanije; v torek zjutraj ob osmih pridiga in maša z blagoslovoma, popoldne ob dveh pridiga in litanije, potem spoved, in v sredo ob osmih pridiga, ki so je imeli vis. čast. gospod Jan. Krizost. Pogačar, potem slovesna sv. maša, sv. obhajilo in „Te Deum.“

Kaj mične in spodbudljive so bile pridige in sicer, 1. od pripravljanja k duhovnim vajam in posebno od samote, ktera je mladini tako potrebna, ako hoče v čednosti vedno bolj rasti; 2. da nismo za svet vstvarjeni, ampak za večnost; 3. od greha, posebno od smertnega greha in njegovih nasledkov; 4. kako strašno je pokoro odlašati; 5. od pet delov k spovedi in sploh od pripravljanja k spovedi; 6. kdaj in kako je Jezus zakrament sv. Rešnjega Telesa postavil, in nam dragi spominček zapustil.

Skoraj v ravno tem redu jih je obhajala tudi spodnja gimnazija pod vodstvom čast. gosp. Jož. Marn-a v nunski cerkvi, samo da je bila v ponedeljek 31. sušca ob dveh popoldne pridiga in litanije, potem pa spoved, in v torek zjutraj slovesno sv. obhajilo. Perva pridiga: Pripravljanje k duhovnim vajam in pogled v pretečeno življenje; 2. od smerti; 3. od sodbe; 4. od sv. obhajila; 5. od pomočkov, ki se jih moramo poslužiti, da zopet v greh ne pademo;

*) Po prebranim vencu, darovanimu g. J. Nečáseku. Pis.

— Naj tukaj pristavimo, de huda strast ni mogla jenjati ter je tudi za tem tako brezmadežnim, do vsih brez razločka popolnoma pravičnim možem nekaj gnoja po časnih zagnala. Nehvalečnost je pač gerda pregreha! Vr.

*) Pesmi za godove in praznike, po katerih je bilo že toliko željnega popraševanja, so drugič natisnjene, in pri g. Giontini-tu v Ljubljani naprodaj. Tudi nedeljske pesme bodo neki kmal v drugič izdane. Pis.

6. od nebeškega plačila. Vse je bilo prav ginljivo in pretresljivo.

Veliko lepega semena Božje besede se je sejalo, — Bog daj, da bi stoterni sad obrodilo. Jak. Trobec.

Cerkveno slovstvo. Neutrudljivi gospod Juri Ott, fajmošter v Beratzhausen-u, ki je pred nekaj leti spisal tako izverstno „Legende von den lieben Heiligen Gottes,“ je tudi zdaj dokončal in že vse na svitlo dal: „Marianum; Legende von den lieben heiligen und gottseligen Dienern unserer lieben Frau und den berühmten Gnadenorten der hohen Himmelskönigin mit vielen schönen Bildern in 15 Lieferungen, Regensburg 1862.“ V tem delu je silo obsirna tvarina, ki se da veliko tudi prav pripravno za šmarnice porabiti. — Znani g. Mih. Sinzel je jel v velikih zvezkih v novo na svitlo dajati: „Des ehrw. P. M. von Cochem Leben und Leiden unseres lieben Herrn und Heilandes Jesu Christi und seiner göttlichen jungfräulichen Mutter Maria.“ Kdor je količkaj pogledal to delo, spisano po sv. pismu in razodenjih sv. Brigite, se lahko prepriča, da je prav pripravno, pobožne čutila buditi in napuhnjeni slaboveri sedanjih časov nasproti delati.

Z Gorenskega. —č—. Kaj neki žene protestante, ki tolikanj želno pričakujejo časa, da pride „Religionsedikt“ na versto v državnem zboru? Ali so mar res tako silno stiskani in zatirani v Avstrii, kjer večjih pravic uživajo kakor po protestanskih deželah? Menim vendar, da jih to nar bolj boli, da se odpadniki katoliške cerkve očitno ne pohvalijo, marveč po zaslužnji grajajo. Rad bi vedil, če protestantje tiste hvalijo, ki njihovo vero zapusté, pa v katoliško vero prestopijo? „Presse“ je kaj močno srece zbolelo, ko je pri prestopu neke družine v „Seliger-u“ nadškof olomuški pastirski list razglasil, imenovano družino očitno svaril, pa v tem listu katoliško cerkev — „Horribile dictu audituque! — edino zveličavno imenoval. Staro grešnico je to tako močno zbodlo, da je nadškofov list v svojem listu razglasila in tako rekoč častitega nadškofa pred ljudsko sodbo postavila. „Religionsedikt,“ kje se že toliko časa mudiš? pridi vendar na beli dan, pa poduči škofe, da v 19. stoletji vsak po svojim kopitu se lahko zveličuje, da ima le jesti in piti!!

Radi bi mi katoličani zvedili, koliko ljudi da je konkordat v nesrečo spravil, v ječo in smert pripeljal, zakaj nam vendar tega noben dunajsk list ne pové, ker mora menda saj kaj vzroka biti, da tolikanj žele „Religionsedikta.“ Potem bo še le prijetno prebivati v državnem poslopju Avstrijnem, kakor govori pastor Schneider iz Žlezije, kateri je predsedništvo državnega zbora v seji 28. sušca vprašal, zakaj da izverstni „Religionsedikt“, po katerem vse hrepeni, ne pride na versto, dasiravno je dobro vedil, kaj mu bo predsednik na to odgovoril, ali bi mu sploh utegnil odgovoriti. Pa vsaj za to mu ni bilo mar, temuč hotel je občno mnenje razodeti. Tako znajo na Dunaju „öffentliche Meinung“ delati. Vendar pravi „Presse,“ ki nam vse to prav živo pripoveduje, potem ko bo tiskarna postava sprejeta, potem naj pride zraven predlogov davkovskega (finančnega) odbora „Religionsedikt“ prvi na versto, ker, pristavi „Presse,“ neznano se mudi, „da preneha pred ko je mogoče začasna naredba (provisorium) v verskih rečeh.“ Resnica pa je ta, ker se bojé, da bi med tim časom katoličani novih moči ne nabrali, ter združeni se ne vzdignili zoper sramotno sužnost, v katero hočejo, pod pretvezo liberalizma, katoliško cerkev spraviti. Prečudna pa je skerb „Pressina“ za svojo kožo. Tiskarna postava mora popred zdelana biti, da vé, koliko da smé čez katoliško cerkev zabavljati, da se ji ne bo zgodilo, kakor Hügel-nu, vredniku „Vorstadt-Zeitung-e“, ki je bil obsojen zato, ker je v svoj list jemal spis nekiga Schimer-ja*), ki je prav dobro znal zabavljati

čez usmiljene sestre, katerim je izročena strahovavnica „Stein“ v Avstrii.

Kar katoličani storé, ko se za svoje pravice potegujejo, vse to so možicelnom „alla Presse“ državo-nevarne agitacije (rovarstva), ktere, češ, bi mogla vlada oestro strahovati, njim pa da mora dopuščeno biti, katoličane pikati, njih pravice z nogami teptati, z vsim norčevati, kar je katoličanom sveto. To je potem „liberalizem“ pa „Aufklärung,“ de se Bogú smili.

Je pa skorej malo preveč, kar terjate, da naj bi namreč katoličani orožje pometali, in brez boja podali se. Še so v Avstrii goreči katoličani, ki se bodo ob hudih časih neprestrašeno poganjali za pravice katoliške cerkve. En sam takšen mož po Božjem duhu več veljá, kakor tisuč sovražnikov, ki prestrašeni pred njim bežé. Povzemimo zgled kardinala Pazmana na Ogerskem, ki je huje nasprotoval nekatoličanom, kakor malo poprej katoličanom knez Bethlen Gabor s celo svojo vojsko. Katoličani le premalo verjamejo, da bi mogli takšni sovražniki kaj škodovati, ker je Bog obljubil sv. Cerkvi večni obstanek na zemlji. Vendar pa skušnja uči, da so takšni sovražniki nevarni; katoličani tadaj v tej reči prederzno v Boga zaupajo. Tacega zaupanja Bog ne podpira, marveč hoče, da bi mi vse storili, kar je v naši moči, potem pa popolnoma na njega se zanesli in se njegovi sveti volji prepustili; on zamore tudi hudo, ki nam je namerjeno, v dobro obrniti.

Še druga reč, ktera bi nas mogla spodbuditi, da bi svetu pokazali katoliško zavest. Nasprotniki naši terdijo: Vsi omikani katoličani so na naši strani, oni ravno tega želé kakor mi, le nekteri „ultramontanci“, zatemnjenci, nekte re šalobarde le nam ukljubujejo. Tadaj je zdaj čas, pokazati se kot katoličane. „Qui tacet, consentire videtur.“ (Kdor ne spregovori, je znami eno misli.) Saj govoriti nam ni prepovedano, ne po Božjih ne po državnih postavah. Ustava je ravno v tem, da ljudstvo svoje želje razodeva očitno, po časnikih, v prošnjah (peticijah). Ako to veljá za telesno ali časno korist, kolikoveč pa za dušni prid. Ko bi bili Slovenci vedno le molčali, javalne bi bili kaj dosegli, ker so se pa neprestrašeno borili, pa od sovražnikov niso dali se v kozji rog ugnati, so dosegli, čeravno ne vsega, kar so prosili, pa vendar že nekaj in začetek je storjen. Naj bi nam tukej Ljubljana, kjer, po njenih lepih cerkvah soditi, še veje pobožni duh, tudi v tej reči z lepim zgledom posvetila. Stavim kolikor kdo hoče, ko bi slovensko ljudstvo razumelo, kaj nasprotniki konkordata želé, vzdignilo bi se z enim glasom za pravice svete Cerkve*). Slovenski poslanci, tukaj se Vam ponuja prilika, da se pokažite zveste in vdane sinove matere katoliške Cerkve, kakor ste se pokazali verle sinove matere Slovenije, ali vsaj za take, ki veste pravice slehernega spoštovati, zakaj vsak pošten liberalcec ne more in tudi noče enemu jemati, kar je njegovega, pa drugemu dajati, kar mu ne gré. Povem vam pa, da ni kaj šega v današnjem času, potegovati se za pravice katoliške Cerkve, pa saj Vi to bolje veste kakor mi, tadaj vsakega takega hud boj čaka in sovražno zaničevanje bi Vas še v obilniši meri zadevalo, kot do sadaj, ali kdor si je terdno svoj namen pred oči postavil, ne bo pogledal ne na levo ne na desno, ko bi ga sovražnikove psice zadevale in obsuti grozile.

Zatočeno kolo se bo javalne dalo ustaviti, liberalci bodo toliko časa rogovili, pa katoliške vlade nadlegovali, da bodo postale popolnoma nobenostranske v verskih zadevah (indifferent in Religionssachen), da ne bo državne Cerkve (Staatskirche). Da se vse to zamore zgoditi, pričuje nam zgodovina. Misel (ideja), ki današnji svet pretresa, se drugač ne bo dala vmiriti. Tadaj se bo pokazala

*) Schimer je iz Hamburga domá, in se mu dobro prilega v Avstrii kruh jesti in čez naše katoliške naprave zabavljati.

*) Konkordat, ki ga sovražniki katoliške Cerkve tako silno čertijo, je dal papežu in Cerkvi pravice nazaj, ki so bile že davno odtegnjene; od tod se lahko vidi, zakaj da se pekel zoper konkordat vojskuje. Vred.

Božja pomoč nad njegovo Cerkvijo, če je ne bomo katoličani nevredni. Povzdignila se bo katoliška Cerkvev po svoji notranji moči, pa hitro vse druge vere zatemnila, in začeli se bodo zopet boljši časi za katoliško Cerkvev, ki je ravno zdaj toliko zaničevana, po enim deželah pa zatirana.

Iz Planine nam je zopet došlo čez 100 novih udov za bratovščino ss. Cirila in Metoda. — Ker so nam podobice zopet pošle, prosimo vv. čč. gg. v Celji, naj bi jih nam skorej zopet poslali. Tudi iz Santvida na Dolenskim smo jih dobili veliko število, kakor tudi od drugod.

Iz Tomina 25. sušca. Praznik sv. Jožefa je bil v naši farni cerkvi s posebno slovesnostjo praznovan. Za ta dan si je dala družba bratovščine sv. roženkranca, ki se je tukej ob času misijona ustanovila, zalo podobo sv. Jožefa napraviti, s katero se je krasno okinčal stranski altar, ki je bil že poprej temu svetniku posvečen.

Ljudstvo je prelepo podobo z nedopovedljivo radostjo ogledovalo, ki jo je umetno zmalal g. Juri Tavčar, in se je s tem izverstno izpeljanim delom ne le izurjeniga mojstra, temoč praviga umetnika skazal. Že p. l. je bil ravno za to bratovščino tudi tako izverstno izdelal podobo Matere Božje sv. roženkranca.

Pa tudi ne le zavolj lepote in krasote, ampak tudi zastran tako nizke cene njegoviga dela, ga prav serčno in živo priporočamo.

Poveljevalo je to slovesnost tudi lepoglasno petje, ki se je pod vodstvom našiga verliga organista in solskega učitelja g. Jak. Furlani-ta tako prijetno po cerkvi razlegalo. Ker pa že tega gospoda v spomin vzamem, ne morem zamolčati njegove marljivosti in neprejenljiviga truda, s katerim on svojo službo opravlja. Med vsem nas pa prav posebno veseli, in njemu lepo čast dela, de brez števila svojih prostih ur daruje za podučevanje mladenčev v petju brez kacija plačila. Bodi mu torej serčna pohvala in zahvala!

Dr. Janez Premerstein.

Iz Aleksandrije v Egiptu, 11. sušca 1862. — Hvaljen bodi Jezus in Marija! Častitljivi Oče! *) Pred 5 dnevi, pred odhodom iz Neapeljna, sim prejel Vase dvoje pismo, ki me je močno razveselilo, ko sim vidil, kako, do brotni in ljubeznjivi ste do mene. Opomini, ki mi jih za moje poboljšanje dajete, mi bolj živo dajo spoznati, kako skerbiljivi ste zame, ko bi tudi na to ne gledal, kar mi obetate. Vi preljubljeni Abuna, kakor tudi drugi moji do brotniki, boter, nune itd., ste mi tako dobri in vdani, de je viditi, de nimate pokoja, ko bi tudi nar manjši priložnost opustili, mi svojo dobroserčnost skazati; dobro namreč pomnim, kako silo skerbni ste bili zame v Ljubljani. Kadar sim bil opominjan, sim se pa strani obernal in zmiraj sim kazal zaničevanje do vaših opominjanj, kar dobro veste tudi vi; to pa sim delal, ker sim bil takrat nehvaležin in nevedin. Zdaj pa bodite prepričani, de nimate opraviti z nehvaležnim. Žal mi je, de sim vas tako žalil, in zares in hudo mi je žal. Ne vém, kako bi utolažil vaše užaljeno serce zavoljo svojih pomanjkljivost in napák v vstavu Palma, ki ste jih slišali. De vas ne pustim v tavžent sumih, naj tudi jest razodenem svoje čutila; vender pa mi ne zamerite nekterih mojih muh, zakaj pregovor pravi: „Natorna reč ne spremeni svoje nature.“ (La cosa naturale non cambia la sua natura.) Ravno de sim prišel v vstav Palma, sim se vstrašil zavoljo ostrih pravil in toliko družih okolisin, v kterih sim se znajdel, in od takrat sim si v glavo vtepel, de nočem v samostanu ostati. (Zamurskimu tičku, povsod pretesno, bo v Afriki naj berže preširoko; če za 40—50 njegovih bratov v Palmi ni preojstro, zakaj ravno za njega? Njegov tovarš Jožek Slovenski, ki je bil tudi močno svoje-

glav in poreden, je zadovoljin v Palmi. Kakor pa zdaj Stanislav spozná, de je bil nehvaležin v Ljubljani, ravno to bo zastran Palme dosti kmali spoznal; kajti afrikanske svobode se sleherni le prehitro nasiti. Vr.). Kadar si jest kaj v glavo vgulim, se mora zgoditi. Beseda „prostost,“ kakor ste že v prvim listu omenili, mi je po sili letela iz ust. Ne mislite pa, de sim si tu mislil nar veči prostost, kakor sim bil v svoji rojstni domačii. . . . . Obljubil sim bil v Ljubljani, de bom dajal dobre zglede svojim tovaršem po vsih krajih, kjer koli bom živel. Nisim pa nič dobriga zgleada dajal, pa tudi nikogar ne pohujšal, kolikor mi vest pravi. De pa ne bote v sumu zavolj moje obljuje, to je, dobre zglede tovaršem dajati*), vam obljubim nadalje, v tem toliko bolj si prizadevati; in ne bodite žalostni zato, de sim v Afriki. Bog je tako hotel. Sej so me moji vikši poslali s tolikim veseljem in s tolikimi kušljeji, kakor tudi celi vstav; še zjutraj so mi rekli v nagovoru, da Bog hoče tako, de popotvam v Afriko.

V ponedeljnik, 3. sušca, smo odrinili iz Neapeljna. Do Aleksandrije smo prišli v saboto-večer; nismo pa šli v zavetje, ker zavetnik aleksandrijski je silno nevaren, poln pečevja, in nismo mogli vanj; v nedeljo zjutraj pa smo s silnim veseljem na suho stopili. Na morji smo imeli nar lepši popotvanje, ker veter je bil zmiraj vgoden, zlasti pa od Malte do sem. Mi smo zdaj 3, dokler drugih ni: še en zamurec (Nasri) in en duhovski brat (frater), in dospeli smo prav srečno, brez morske nadleže.

Ne morem vam popisati, Abuna, koliko veselje je bilo na parobrodu, prejden smo prišli v Aleksandrijo. Tri — štir ure je vse ljudstvo gledalo, kje se bo pokazala zaželenena Aleksandrija. Mornarji so plezali na parnikove jadrilnike. Kapitan je gledal skoz dalnogled. Zdaj so mislili, berž berž jo viditi, zdaj zopet ne. Bil je tudi na parniku eden mornarjev musulman (turk), ki se je z meno velikrat zavolj vere prepiral, in je rekel, de tista katoliška vera je napčna, de so me evropejci goljufali. Ali kakor ni bil zmožin, dolgo modrovati ter je bil na prvi mahljeji premagan, tako mu tudi zato ni bilo nič mar. Le kadar je bil med jedjo kje blizo mene, me je vprašal, če sim v svoji deželi vino pil in svinjsko meso jedel? (Turkam je namreč to prepovedano; Vr.) in nektere druge berklarije. Jez pa, de bi ga podražil, sim se delal, kakor bi ga hotel počislati in sim mu ponudil vina in jedi; ta mesec imajo namreč svoj praznik ramadan, tedaj se morajo (skoz ves mesec) po celi dan postiti (po noči potlej pa jedó, pijejo in rogovilijo kakor živine; Vr.) Zdaj tedaj je ta mornar začel gledaje v dalnogled velevati (kod, de naj parobrod gre, de se skalovja pod morjem ogne; vediti je namreč, de vsakimu parobrodu taki Arabec v čolnu naproti pride ter ga h kraju pelje. De bi pa kje kake barke v nesrečo ne zapeljal, imajo mornarji misel, de bi ta vodnik glavo zapadel, ako bi se kaj hudiga pripetilo. Če je res, ne vemo; viditi pa je bilo vsakikrat, kako serbno je prezal, kod de naj se vije parnik proti bregovji. Vr.). Poslednjič smo vidili veliko luč od delec, o koliko veselje! Tako smo čez šest dni mornarjenja zagledali suho zemljo. Tukaj smo dobili v. č. gosp. Blaža (Verri), ki vas lepo lepo pozdravlja, in je z nami v samostanu. Jožek Apat (Slovenski) zdaj ne more veliko pisati zavolj opravil in pomanjkanja časa. Aleksanderček in Tonček (leta poprej v Gradcu) sta v Neapeljnu prav zdrava. Jožek Apat je v noviciatu in bo prihodnje leto (?) profesijon naredil ter bo potlej prejel red subdiakonstvo. Zdaj vam pa roko kušnem, in ako ne morem spolniti svojih obljub v vaši pričujočnosti, vas zagotovim, de si bom vse prizadel, de bote dobro slišali od mene, in tudi rečem, de z nar veči hvaležnostjo imam srečo se klicati Vaš zvesti sin

Stanislav Datta.

*) Pisma, ki so čisto lastni zlog 15- ali k večimu 16letniga zamurskiga mladenca Stanislava, imajo zraven naravne mičnosti to posebno, de se iz njih razodeva, koliko premore omika v zamurcih, kako napredvajo v čutilih za naravo in čednost, koliko se trud za obdelavo tega naroda spleča itd. Vr.

*) Imela je obljava dva razdelka: „Sam pošten biti, pa drugim vselej dobre zglede dajati.“

Iz Hartuma piše naš rojak Fr. Zupancič, ki je unkrat v misijon šel, ter pravi, da so v Hartumu dobili veliko kranjskih bukev od poprejšnjih misijonarjev, ki sta jih s fratram misijonskim na Belo reko seboj vzela. Tako tedaj tudi tam sčasoma vse prav pride. V misijon, pravi, bi potrebovali kacija kovača ali ključavničarja. Kovaškiga orodja imajo dosti v Hartumu, samo pil bi mogel seboj prinesiti. Mesca sušca, pravi, bodo komej prišli do sv. Križa. Po tem takim so zdaj že na Beli reki. Med temi, ki so jih na Dunaji v misijon vzeli, je tudi en ključavničar vmés?

V Omeni Mich. 12. grud. 1861.

Iz Amerike. Pismo v. č. misijonarja gosp. Mraka. Ljubi oče! Lani 15. kim. sim zopet tukaj zdrav domú prišel; zdi se mi, ko bi se mi bilo sanjalo, da sim pri vas bil. Moje opravila so, kakor veste, duhovniga, pa se množijo vsako leto, ker ljudje prihajajo. V več krajih sim letas maševal, ki lani še ni bilo nobeniga katoličana. Tukaj je namreč zemlja še dober-kup, oral veljá le pol tolarja; tedaj od vsih krajev ljudje sem hité, in med njimi jih je sem ter tje katoličanov. Pa če kdo zemljo kupi, je vse gojzd, in če jo hoče dati trebíti — samo drevje posekati in malo razsekati, ga stane nár manj sedem tolarjev na oral; pred časom so jih plačevali po dvanajst. Potem je pa treba drevje požgati, ter je zopet veliko dela, tako da, kdor denarjev nima, da bi hitro vse to poplačal, mu od konca terdo gre. Drevje je debelo, javorji, da ga dva moža komej obsežeta, smreke, lipe, buke.

Poglejte, kako je potrebno duhovnov; tam jih imate blizo, tukaj pa sim sam. Proti polnoči je dvajset ur do perviga duhovna, proti poldnevu čez šestdeset ur nobeniga ni, in vender se dobijo sem ter tje kristjanje, včasih velike vasi. Letas sim bil šel doli proti poldnevu čez trideset ur deleč, deset ur več kot lani dvakrat, namreč, spomladi po vodi, in zdaj v jeseni na konji, ravno tako, kakor bi šel iz Tersta doli po morji v Polo v Istri. Imel sim dva fantiča seboj v čelnu, eniga 13-, družiga 15letniga, ki sta bila mornarja, jest pa poveljnik ali kapitan. Potrebovali smo mesec sem ter tje. Obiskoval sim vse kraje, kjer je kaj ljudi, maševal in pridigal po hišah, ko včasih zvečer ne pridemo do ljudi, postavimo šotor pri morji; zjutraj pa spet naprej gremo, ako veter pripusti. Ko smo prišli v zadnjo vas, ali bi se reklo mesto, so rekli ljudje: ta duhoven je ko Indijan; bil sim namreč ves rudeč (zagorel) ko Indijan. Le samo trikrat pred mano je že bil duhoven v tem kraji. Več ljudi je, ki deset — petnajst let niso vidili duhovniga. Nekteri, ki so bolji, grejo vsako leto k spovedi na uni kraj jezera, kakor bi šli pri vas iz Dalmacije na Laško, nesejo otroke k kerstu, ali tudi če se hočejo po katoliško poročiti. Leni pa in revni so brez zakramentov več let; poročé se pred županam in živijo v nemarnosti kakor živinčeta.

Pač so bili veseli, ko so zvedili, da je duhoven prišel. Od deleč doli z germovja so prihajali in otroke h kerstu nosili, ki jih je bilo spomladi kersenih 25, zdaj pa 21, in vabili so me, naj grem z njimi gori po reki, ker jih je veliko, ki ne morejo doli priti. Šel sim z njimi pet ur deleč, ravno tako, kakor bi v Poljanah (na Gorenjskem) ne bilo cerkve in duhovnov in okoli vse gojzd, in bi prišel duhoven iz Štajarskiga — iz Marburga čez Celovec vas obiskat enkrat v letu, in bi nazaj šel po dunajski cesti, in bi v vsaki veči vasi enkrat — dvakrat maševal in delil ss. zakramente. Pri vas bi na Vidmu ali pa pri Županu stanoval in maševal, potem bi iz Idrije in Žiróv pónj prišli, bi maševal enkrat pri sv. Antonu, enkrat v Žiréh in v Idrii, potem pa se vernil čez Verhniko in Polhovgradec. Pa bi kdo rekel, zakaj pa ljudje gredó v take kraje, kjer ni duhovnov. Vse gre s trebuham za kruham; tako je bilo povsod tukaj v Ameriki. Kjer so zdaj velike mesta in škofije, je bil pred malo leti le samo gojzd. Tako se je Milvavki pred dvajset leti začelo in zdaj je štirkokrat toliko in lepo kot Ljubljana.

Zmiraj se tolažijo, da bodo dobili duhovna, pa jih pomanjkuje. Koliko ljudi umerje brez zakramentov, koliko jih je bilo poročenih pred županam (rihtarjem). Nekaj jih je prišlo, da so bili blagoslovljeni po cerkveni šegi, pa ne vsi. Koliko jih je, ki niso bili pri spovedi več let. Nektere sim nagovarjal, pa eden mi je rekel, je že predolgo, ne morem se pripraviti. Koliko bi jih h katoliški veri pristopilo, ko bi duhoven tam bil. Zadnji dan, ko je bil že konj osedlan, še eden pride, se pogovarja in pravi, da me bo pričakoval, ko spomladi zopet pridem.

Tukaj pa med Indijani se vse sorte godí. Eden je z vas svojo držino metodist postal, to je, krivoveric, kakoršnih je dosti tukaj. Njih duhovna služba je v tem, da se jokajo in vpijejo, močno jim solze tečejo in že od deleč jih je slišati. Nekteri izmed naših so bili šli iz radovednosti gledat in pravijo, da je ravno tako, kakor bi bili pijani, sem ter tje hodijo in vpijejo, molijo, jokajo možki in ženske vse naskrižem, in pa zvečer, ker pravijo, da takrat sv. Duh pride. Zato pa slabim Indijanam dopade, ker se radi vpijanijo. Smo pa za to zgubo pridobili nektere nove kristjane. Letšnjé leto je bilo 105 kerstov, med njimi šest odraslih, 3 Indijanke, dve ste mlade, ki ste se sem omožile, in ena stara, ki je že umerla. Tudi trije belih ljudi so k nam pristopili. Tako imenujemo tiste, ki niso Indijani. Ena je Nemškulja, ena iz Holandije in ena iz Škocije na Angleškim. Tukaj se vidi, da naša vera je katoliška ali vesoljna, to je, po vsem svetu, ker se najdejo ljudje iz toliko krajev in vsi se zberó okoli mene, ki sim zopet deleč od njih domá. Ravno zdaj se je zopet Indijan približal, ki želí kersén biti. Že sim ga malo učil in mu dal bukvice, ker zná brati.

Lani je pri vas vse na vojsko kazalo, in tukaj nobeden na to ni mislil; vender jo pa imamo, tako hitro se vse preoberne. Bog je šibo v roko vzel, ker Amerikani so bili preveč prevzetni, so vse druge narode zaničevali, se bolj pametne šteli ko celi svet, in tudi jih je grozno veliko brez vere, ki živé ko nejeverci. Bog jih hoče učiti, da je On gospodar in da srečo, komur On hoče. Zbirajo vojake, pa ne kakor pri vas, nobeden ni moran, ampak je prostovoljno. Veliko jih popusti dom, ženo, otroke, in gredo na boj. Ker dolgo časa ni bilo vojske, nikušenih častnikov (oficirjev); treba je še le učiti se bojevatí. Streljati pa Amerikanci dobro znajo, ker vsak ima pušo in od mladiga strelja, kakor hoče. Pred vojsko ni bilo soldatov več kot 12.000, zdaj so jih pa skorej pol milijona nabrali. Tode tukaj od vojske nič ne vemo, kakor le po novicah.

Ko okoli hodim, vidim šege kristjanov mnogih krajev; morebiti bi radi kaj slišali. Roženkranc molijo Nemci ravno tako kakor vi, drugač pa Francozje. Oni ne rečejo pri vsaki Češeni Marii skrivnosti za premišljevanje, ampak le od konca vsakiga odstavka pred Očenašem. Imajo pa tudi navado, ki je pri vas ni. Vsako nedeljo pred mašo duhovcu hleb kruha, ki ga hiše po versti pekó, žegna, v male kosce razreže in vsakimu v cerkvi eniga dá. To je v znamenje bratovske ljubezni, kakor so imeli prvi kristjanje. Včasih sim primoran, v hiši kakiga protestanta prenočevati; lejte, kako oni molijo pred jedjo in po jedi! Nekteri sedé s priklojneno glavo, nekteri stojé z doli visjocimi rokami in malo pomermrajo, križa — se vé de ne storé, nekteri pa nič, ali pa kaj le zavolj mene, da bi ne bili slabši. Bil sim enkrat v ognjeni barki (Propellor), ki ni zlo velika. Duhoven, se vé, mora vsak dan duhovske molitve (brevir) moliti. Zgodej vstanem, in ker je bilo v hišici, kjer popotniki prebivajo, samo okno odz gorej in ne presvetlo, sedem na mizo, da bolje vidim brati. Malo se ozrem in vidim nekiga družiga v unim kotu s črnimi bukvicami, pa kmali ga zopet ni bilo. Bil je namreč protestantovsk duhoven, in kakor so mi fantje pravili, ki na mizo strežejo, ni hotel slaběji biti ko katolišk duhoven, pa mu je vender bilo le predolgo moliti... Vas lepo pozdravim in se priporočim v molitve

Vaš

Nace.

Človeštvo v čveterem slamu.

V neskončni prostor domišljije pridem,
Grem memo časnih vekov sto in sto,
V začetek čudni hipoma doidem,
Ko zemlje še in neba ni bilo.
Zaslišim: Bodi! sveto govorjenje,
O Bitja večnega mogočni glas!
Z besedo to si, Bog, pričel stvarjenje,
Iz večnosti stvarém odméril čas.

Svitloba žarna tamni svet prešine,
Verstita redoma se noč in dan;
Okó uprem v nebeške visočine:
Milijone zvezd prižiga Božja dlan!
In morju so zastavljeni bregovi,
Do njega najde reka dolgo pot;
Ravnine zelené se in verhovi,
Življenje novo zbuja se povsod.

Zavzét stermim nad toliko lepoto,
Stvaritelj sam pohvalo govori,
Pa venec novi zmaga vso krasoto,
Ko umno stvar, človeka naredi.
Dih Božji moč duhá mu silovito —
Daróv nebeških preobilnost dá;
Nad zemljo ga postavi zmagovito,
Vladarja v mili rajski dvor peljá.

O sreča, blagor! — Rajska domačija,
V njej vidno društvo — Vsemogočni sam!
In v sercu mir, presladka harmonija,
Okrog spomlad, ki zdaj je ne poznam.
In človek vé za Božje veličastvo,
Za slast ljubezni gorke vekomaj;
Zvestoba v njej neskončno je bogastvo,
Presrečen tu, in tam še lepši raj!

Al prosti človek noče té ljubezni,
In noče njé bogatega sadú:
Zapeljal ga je zavidljivec jezni,
Da serce dal stvarém je, ne Bogú.
Tako končal telesno nevmerljivost,
Zavergel više je duhá dari,
Zapravil čudno rajsko ljubeznjivost,
V pravljicah ljudskih — zlatí čas — živi.

Na nebu svitle zvezde so migljale,
Bliščobi se čudilo je okó;
Al kak so žarni plamen si prižgale,
Ni umu tamnemu več mar bilo.
Reči so vidne Stvarnika zakrile,
Pogreznil duh se je v telesni prah;
Bogove brezštevilne porodile
Nesreča, sreča, ter pogum in strah. —

Božanstva so polnile visočine,
Kjer svitlim zvezdam je neskončna pot,
Verhove daljne zemlje, in ravnine —
Polnile v morji naj globočji kot.
Pa tim mogočnikom ukazovala,
Kakor človeku, sile je ostrom;
Kot temu, njim tud zanjke nastavljala —
Lovila jih hudobnost in slabost.

Vremena so človeku le tamnéje,
Zastonj bogov neštétih veličast;
Pogreza se še dalje globokéje
V reči hudobnih, pogubljenih slast.
Da žlahna stvar je, še se mu dozdeva,
Al krije tmina ga od vsih strani;
Na beli dan si vstati prizadeva,
Zastonj — ker više manjka mu moči. —

Ljubezen večna pa ga spet osreči,
Ljubezen, ki stvarila zanj je svet;
Beseda sveta, Bog se sam včloveči,
Stvarjenja novega požene cvet.
Povzdigne človek v jasne se višine,
Pod njim globoko solnce se žari;
Božanstev praznih veličastvo zgine,
Kot zjutraj rósa v solacu se stopi.

Kraljevo mesto si na skalo stavi,
Ki širi se mogočno čez in čez,
Rešitelj v svoji vedno je državi
Na zemlji, ktera sega do nebes.

Prebliženo, o krasno prerojenje,
Zbežala noč je prenesrečnih tmin.
Junake serčne vabijo v življenje
Kervavi boji britkih bolečin. —

In dalje, vedno dalje se steguje
Derzave Božje zmagovita moč,
Ter rešeno človeštvo osrečuje.
Premaga milost zadolženja noč! —
Zmotnjav je dolgih duhu pot nevšečen,
Zavetje mirno tukaj si je zbral;
Iz serca kliče vnet: „O dolg presrečen,
Ki takega Rešitelja si dal!“ —

Ljubezen večna, da si mi češena,
Ki vstvarila človeka si na svet,
Storila, da je zemlja prerojena
Pognala vnovič čudoviti cvet.
Sternim, in molim vsemogočnost Tvojo,
V rešenji gledam novo njeno stran;
Njej posvečujem slabo pesem svojo,
Obséva svete me bliščobe dan!

Prepevaj hvalo, sveta poezija!
Dviguj se v močnem upu do neba,
Od koder te presvitla luč obsija,
Z neskončno slastjo sega do serca!
Topila gori boš se v večnem viru,
Kjer počivalo radostno sercé
Brez straha bode v vekovitem miru,
V sladkosti mirovale vse želje!

Zgubljena tukaj rajska ljubeznjivost
Odgrinja zgoraj večno novi svit,
Presrečna sije tamkaj nevmerljivost,
Minulosti ni prostor več odkrit.
Vidljivo čudno Božje veličastvo,
Ljubezen sladka v sercu vekomaj,
Nebeško stanovitno je bogastvo,
Neskončno lepše, ko nekdanji raj.

Odrešen tje po poti človek hodi
V deželo mirno britkih iz težav;
Dobrotljivo Rešitelj sam ga vodi,
Povzdigne do nebeških ga višav. —
Prepevaj slavo, sveta poezija.
Dviguj se v močnem upu do neba,
Od koder te presvitla luč obsija,
Z neskončno slastjo sega do serca!

A. Okiški.

Razgled po kersianskim svetu.

Na Dunaji je 9. sušca umrl grof Breda, ki je bil že vojaški častnik pri obleganji Beligrada 1790 pod Lavdonam. Imel je blizo sto let.

Svitli cesar so se 26. u. m. peljali iz Benedk v Padvo in Monseliče. Na potu, pripoveduje „Vaterland,“ zapazijo cesar ženo, ki se zraven omedlevsiga moža britko joka. Cesar rečejo ustaviti, gredó iz voza in poprašujejo, kako in kaj? Med jokam in solzami pripoveduje žena, de je s svojim možem na potu iz Nogare v Padvo, de pa oba že 24 ur nič jedla nista, — zdaj pa je mož zbolel, in sama ne vé, kaj početi. Cesar pogovarjajo jokajočo ženo, ukažejo prnesti jedí in pijače in jo sami dajejo možu, ki se je bil v tem zopet zavedil, in njegovi ženi, obá obilno obdarujejo in jih dajo v Padvo peljati v vozu, ki so ga med tem dobili. Naročili so k temu Njih veličanstvo vradnijam, de naj se bolni mož sprejme v bolnišnico, ako bo treba, ter bodo sami za nji stroške poravnali. — Pri Monseliče pa se je neki starček s prošnjo v roci proti cesarju silama gnjetel, desiravno ga je žandar odvrčal. Cesar ga ugledajo in predse spustijo, ter vprašajo, kaj bi rad? „Gospod Cesar,“ reče priprosti mož, „slišal sim, de ste tako dober Gospod, bi Vas tedaj prosil, pustite mojiga sina, ki je pri morskim topništvu, na odlog domú; jez sim star, ne morem več delati, ker sim ob eno roko, in tu bi bilo dobro, ko bi moj sin prišel in moje gospodarstvo vpravnaval. Ako bo vojska in bi mojiga Jožeta potrebovali, Vam ga bom precej poslal, to Vam prisežem.“ „Je že prav, stari, dobili bote sinú,“ odgovorijo Njih veličanstvo priprostimu možu ter ga na ramo

potipljajo, — „dokler bo služba dopustila, naj pri Tebi ostane, — ako nastane vojska, se zanesem na Tvojo obljubo, de mi ga boš postal.“ Tisočeri Evviva (slava) je bil odgovor od pričujočih, ki so ves pogovor slišali, svitli cesar pa so urno oddirjali.

Po Solnograškim, kakor po Tirolskim in zgornjim Avstrijskim, ne bodo katoličanje nikoli in nikakor terpeli, de bi se advokati in protestantje njih vere tudi le za picico dotaknili, se piše „Volksfreund-u.“ Mislili so že zlo, pravi dopisnik, de je ta šušmarija (Mühlfeldov verski predlog) za vselej že odveržena, ali poslanec pastor Schneider nam je drugo povedal, torej bomo tudi po vstavni pravici očitno protestirali zoper prederzni predlog, — protestirali bomo katoličanje v mestu in po deželi toliko bolj, ker členu imenovaniga predloga izhajajo iz „vodil l. 1789,“ kterih izpeljanje v grozovitnih djanjih l. 1793 je še mnogim v spominu, in okolišine dandanašnjih časov nas na-to hudo opominjajo. — Dosihmal je bila v našim cesarstvu katoliška vera gospodovavna, kakor je tudi nar veči večina prebivavcov katoličanov. Druge nektre vere so se le terpele. Sovražniki katoliške vere pa zdaj hočejo katoliško edino pravo vero z vsimi krivoverami v enako versto postaviti, pa ne le tega, ampak jo še bolj znižati, hočejo jo storiti kakor tako, ki bi se le po milosti nezdušnih nejevernikov kolikor toliko terpela. Vprašanje je, meni „Volksfreund,“ če bodo milijoni katoličanov v Avstrii sprejeli toliko znižanje svoje Cerkve.

Svojim 20.000 (ali koliko) tavezent? naročnikom je „Presse“ lagala undan, de so sv. Oče s posebnim pismam postnim pridigarjem velevali, ne politizirati, zdaj pa, de so tudi beneški patriarh ravno to svojimu duhovstvu ukazali. „Volksfreund-u“ pišejo iz Beneškiga za gotovo, de je „Presse“ zopet svoje bravec nalagala; sej ji zato dobro plačajo. Pa jim je tudi prav, zakaj podpirajo Cerkvi sovražne liste!

V Pokupskim na Hervaškim je umerl 30. u. m. za pljučnico v. č. g. Pavel Stoops, znani pesnik v iliršini in latinšini, mož blage narave in plemenitniga serca, kteri bi bil rad vesoljni svet osrečil, ako bi bilo v njegovi moči, kakor pravi „Kat. list.“ Samo leta 1848 je bil v knjižici „o čudorednosti svečenstva“ napak mahnil, kar mu je pozneje mnogo tuže zavdalo, in ko je vse necerkvene terditve pošteno preklical in zavergel, je tudi od višjih dobil popolnoma odpusenje.

Za hišo usmiljenih sester v Darmstadtu je velika vojvodnja hesenska odkazala 1000 gld. — Dobro znamnje je, de vladarske hiše, posebno tudi v našim avstrijskim cesarstvu, za dobrotne naprave še zmiraj toliko milošinj delé, v tem ko jih preklamani frajmavrarji in lažnjivi liberalci s silo hočejo zatreti. Frajmavrarškemu, kakor rovarškemu nosu že beseda „usmiljen,“ „šolsk“ itd. smerdi, ravno tako kakor „rimsk,“ „katolišk,“ „jezuitarsk“ itd. Prahek ali štupa iz tacih besed bi morebiti pregnala te človeške sovražnike, kakor nadležne žoharje ali šurke iz hiše. Ko bi se mogel potem še zoper njih sovražne časnike kak „trantele“ znajti, bi bil pomoček doveršen.

Iz Beliga grada naznanjajo v „Kat. list,“ de so tudi ondi lepo obdarovali č. o. Petra Bakula, ki zbira milošnjo za heregovinske katoličane. Serbski knez mu je dal 35 cekinov, serbski metropolit 2 cekina, k temu lepe darove poročniki, avstrijski, francoski, ruski, angleški, sardinski, pruski id. Od ondod se je o. Bakula vernil v Avstrijo.

V Bazelu je zraven 30.000 protestantov 10.000 katoličanov; vendar katoličanje še zvonov ne smejo v turnu imeti, kar je celo kristjanam na Turškim dovoljeno. Zraven tega katoliška občina, ki mora z drugoverci enako vse davke plačevati, ne dobi ne beliča za šolo ali za cerkev, med tem ko za protestantske cerkvene in šolske stroške vsako leto gre na stotavezente. (S. Bl.) Taka svoboda in

liberalnost pristuje komej v cigansko deželo, nikar pa med protestante, ki vedó tako mogočno od ljubezni do bližnjiga govoriti in pisati.

Bogoslovci v Ferari so darovali sv. Očetu 62 srebernih svetinj, ki so jih posamezni izmed njih v spomin posebne pridnosti dobivali. Razdelili so jih ravnomérno na križ, ki je bil z rudečim žametam prevlečen. V sredo so vložili osem zlatov s papeževim obrazam, ki so imeli ceno 30 rimskih terdnjakov, in pridjali so k temu še primerin napis.

Rikasoli je veržen s pečine Tarpeje, pravi „Armonia“ o padu tega ministra, ki je v Rim hodil, pa ne prišel. V Rim se ne gre, je rekel neki poslanec v torinski zbornici, in če se gre, se v Rimu ne ostane. Tamkej, kakor v novim Babelnu, se bodo jeziki zmešali, in ljudstva se bodo raztrosile. Minister je odletel, ne dobivši Kapitolija, enako utegne odleteti še marsikteri, in ko bi ga kteri dobil, ga ohranil ne bo. — Zastran noviga ministra Rattazzi-a pravi „Armonia“, de je le kaka menjava v imenih, de pa ministerstvo Rattazzi že imajo, torej kliče na veselo godovanje Siècle-a, Presse in Opinion Nationale. Če smo kakor katoličani, Italijani in Piemončanje prav veseli, de je padel, ko je Cerkev in svobodo preganjal; nam pa ni dano, se veseliti človekov, ki mu nasledvajo, pravi ta list. — Naslednje besedice nar bolj natanko popisujejo sedanji laški stan: Italija je imela en sam govor, en sam jezik; mislila in govorila je po katoliško, ljubila in povzdigovala je rimskiga papeža, neumerljiviga Pija IX. Neki ljudje pa, iz lukenj skrivnih družb in dobivši pomoč ob Seni in Tamizi, so rekli: Pridite bomo zidali eno mesto in en stolp, kteriga verh se bo neba dotikal, in storimo čast svojimu imenu ter spodnesimo namestnika Kristusoviga z njegove oblasti. Gospod pa je doli stopil, de bi vidil mesto in stolp, ki so ga delali sinovi rovarstva, in je rekel: „Lejte, to ti je eno samo ljudstvo in imajo vsi ravno tisti jezik, in jeli so to reč počenjati in ne bodo jenjali od svojih osnov, dokler jih ne doveršijo. Pridite tedaj, stopimo doli in zmešajmo jim njih besedo, de eden ne bo razumel govorjenja družiga.“ In tako jih je Gospod razkropil, in opustili so mesto zidati. Časniki sami dokazujejo, de je res taki stan laških rovarjev, ker po vsih stranéh se le nasprotja med njimi slišijo in vse se meša.

Mladi Napoleon, francoski cesarovič, je v sedmim letu, ima veselje za učenje, govori štir jezike, je izverstin v vojaških vajah, jezdari in lepo mu pristuje, ko spremlja cesarja pri vojaških ogledih, ima serčnost in vojaškiga duha. Undan je pri zasedanji konj udrihnul in oproda reče: „Vaša jasnost, ste blagovolili bati se!“ — „Nič ne,“ odgovori cesarovič ponosno, „jaz sim desetnik (koprol).“ Več enacih reči piše neki francosk trobentar za god francoskiga cesaroviča in ga kej povzdiguje. „Pozor,“ to naznanovaje, se grozi nad pisači lizuni, ki živé od cesarjeve milosti, neprehama gnoj kidajo na Pija IX., dobrovoljno pa na kolena padajo pred šestletnim paglavcam, opravljenim za maliga desetnika.

V Ameriki si šolske sestre zmiraj večí čisel in veljavo pridobivajo; od vsih strani po njih vprašajo. Neki dušni pastir jim je svojo duhovsko hišo zročil, sam pa se v prav revno bajtico preselil. Previdil je namreč, koliko dobriga te keršansko usmiljene duše delajo za odrejo mladosti.

Duhorske spremembe.

V ljubljanski škofii. Fara Suhen je podeljena gosp. Jož. Jerč-u, ondodnemu namestniku.

 Prihodnji list zavolj naslednjih praznikov že Veliko saboto na svitlo pride.